

Annotatie Voorjaarsnota 2025

Van: L.J.E. Blomen (commissiegriffier BWB), E. Peterse (commissiegriffier COR)
Contact: 06 4329 6393, lje.blomen@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb004939
Datum: 25 juni 2025
Betreft: Voorjaarsnota 2025
BWB-Vergadering: 2 juli 2025

Doel van de bespreking:

De stukken van de concept-Voorjaarsnota zijn geagendeerd in de commissie BWB om over de voor de commissie relevante onderdelen van de concept-Voorjaarsnota 2025 en de 1e herziening 2025 te adviseren. De Voorjaarsnota is een lijvig document. Met deze annotatie nemen we u met behulp van hyperlinks mee door het document, welke te vinden is op de website <https://www.watdoetdegemeente.rotterdam.nl/voorjaarsnota-2025/>.

Kernpunten

- De Voorjaarsnota is een tussentijds overzicht van de financiën van de gemeente. Het geeft een eerste doorkijk naar de meerjarenbegroting 2026 – 2029 en bevat de eerste bijstellingen van de begroting 2025 op basis van actuele inzichten. De Voorjaarsnota toont daarmee hoe het college de financiële ruimte benut, welke beleidskeuzes voorliggen en hoe incidentele en structurele middelen worden ingezet.
- Voor u betekent dit dat u tijdens de bespreking:
 - toetst of de plannen en middelen realistisch en wenselijk zijn (structureel en reëel begrotingsevenwicht op langere termijn);
 - signaleert waar bijstelling of sturing nodig is;
 - richting geeft aan de begrotingsvoorbereiding via moties of amendementen.

Opzet bespreking

De griffie stelt voor de volgende volgorde aan te houden, en gezien de verschillende woordvoerderschappen te eindigen met de Buitenruimte-thematiek:

- Wethouder Zeegers (Bouwen & Wonen, de stadsprojecten Rijnhavenpark en Schouwburgplein)
- Wethouder Simons (Vastgoed en renovatie Museum Boijmans Van Beuningen)
- Wethouder Van Rij (stadsprojecten Alexanderplein en Getijdenpark Feyenoord)
- Wethouder Lansink-Bastemeijer (Buitenruimte, stadsprojecten Westblaak, Hofplein en Hofbogenpark)
- Wethouder Versnel (Dierenwelzijn en stadsproject Nelson Mandelapark)

Voorgeschiedenis

De [begroting 2025](#) is besproken en vastgesteld tijdens de raadsvergaderingen van 7 en 9 november 2024. In de concept-Voorjaarsnota 2025 staan de plannen voor de jaren 2026 t/m 2029 op hoofdlijnen. Daarnaast bevat dit document de eerste herziening van het lopende jaar; 2025. Deze financiële bijstellingen geven u een eerste beeld in de realisatie binnen de kaders van de vastgestelde begroting. Opvallende zaken hierin zullen worden benoemd in deze annotatie.

Te bespreken stukken:

- Raadsvoorstel over vaststellen Concept Voorjaarsnota 2025 en 1e herziening 2025 [[25bb004358](#)]
- Collegebrief over Aanvulling pilot Parkeren – Voorjaarsnota 2025 [[25bb004392](#)]

Bijlage:

- Bijlage behorende bij 25bb004392 over concept-Voorjaarsnota 2025 en 1e Herziening 2025 (versie 11-06-2025) [[25bb004393](#)]

Daarbij betrekken:

- Collegebrief over Proces Gemeenschappelijke Regelingen 2025 [[25bb003168](#)]
- Raadsvoorstel over wijziging afschrijvingswijze maatschappelijk vastgoed [[25bb002409](#)]
- Collegebrief over grondprijs Merwehaven [[25bb002972](#)]
- Collegebrief over jaarlijks voortgangsbericht Programma Stadsprojecten [[25bb002327](#)]
- Collegebrief over Vervolg Schouwburgplein [[25bb001024](#)]
- Brief van VNG over uitkomsten Overhedenoverleg en Voorjaarsnota [[25bb003132](#)]
- Brief van VNG over Woontop en Nationale Prestatieafspraken met woningcorporaties [[25bb001417](#)]
- Beantwoording technische vragen concept-Voorjaarsnota 2025 (*wordt gepubliceerd op vrijdag 27 juni*)

Mogelijke aandachtspunten

Algemeen

De Voorjaarsnota is een instrument conform [artikel 3 van de financiële verordening](#) en is het moment om invloed uit te oefenen op de keuzes voor de komende jaren. Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat gaat het kosten zijn op hoofdlijnen de te beantwoorden vragen. In het [raadsvoorstel](#) worden onder punt 8 een aantal investeringen voorgesteld. Het verdient de aanbeveling om dit overzicht en [24bb004897 \(VJN2024\)](#) naast elkaar te leggen. De pilot parkeren is in de eerste dagen van publicatie een aantal keer gewijzigd, in brief [25bb004392](#) wordt dit toegelicht, de brief is daarmee aanvullend op het raadsvoorstel en de website.

Op de pagina [Grondslagen](#) kunt u teruglezen welke basis voor het opstellen van de begroting is gebruikt. Dit is dus exclusief de [meicirculaire](#) gemeentefonds 2025. Op de [Balans](#) kunt u in één oogopslag de ontwikkelingen zien per balanspost zoals de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer en de voorraden.

Structureel exploitatiesaldo

- Het [structureel exploitatiesaldo](#) betreft het verschil tussen de structurele lasten en de structurele baten. Indien de begroting niet structureel in evenwicht is, kan de Provincie Zuid-Holland de gemeente onder verscherpt toezicht plaatsen. De ontwikkeling in de omvang van de baten en de lasten in de tijd is hierin belangrijk. U kunt dit ook zien in het [overzicht van baten en lasten](#).
- Mogelijke vragen in dit kader: Is het structureel exploitatiesaldo meerjarig in evenwicht? Worden structurele lasten gedekt door structurele inkomsten?
- Bij de begroting was dit voor het jaar 2025 begroot op -1,8%, nu bij de tweede herziening staat dit op -1,0%. Meerjarig is een lichte verbetering waarneembaar.

Reserves

- Bij de [Algemene Reserve](#) ziet u een onttrekking om het tekort te dekken; klik hiervoor op het wolkje aan het einde van de regel.
- Bestemmingsreserves hebben een door de raad vastgesteld doel, u kunt dit doel inzien door op het tekstwolkje te klikken in [deze](#) tabel. In het raadsvoorstel [25bb004358](#) onder besluitpunt 5 ziet u een voorgestelde wijziging van het doel of de einddatum van een aantal bestemmingsreserves.
- Mogelijke vragen in dit kader: Worden incidentele middelen gebruikt voor structurele uitgaven? Is er sprake van tijdelijke leningen uit reserves (zoals Eneco-middelen)? Wordt afgeweken van eerder vastgestelde kaders?
- Het [regulier exploitatiesaldo](#) maakt de grootte van de toevoegingen en de onttrekkingen aan de reserves zichtbaar. Het geeft inzicht in de structurele onttrekkingen van reserves en het verloop daarvan in de jaren. De betrouwbaarheid van het langjarig regulier exploitatiesaldo valt of staat met de nauwkeurigheid van de meerjarige begrotingen per programma (voorspellend vermogen).

Bijstelling t.o.v. begroting 2025

- In het overzicht belangrijkste [bijstellingen t.o.v. begroting 2025](#) ziet u de voorgestelde bezuinigingen en intensiveringen. Daarnaast is er het [overzicht met bijstellingen](#) per programma. In deze tabel is een bedrag negatief (met “-” teken) als het per saldo gaat om hogere lasten of lagere baten. Het bedrag is positief als het per saldo gaat om lagere lasten of hogere baten.
- Het verdient de aanbeveling om bij de voor u relevante onderwerpen de bijstellingen te bekijken op de tab “Financiën” per programma, hier worden ook de toelichtingen gegeven. Alle “*Ramingsbijstellingen vermijdbaar*” zijn te beïnvloeden middels een amendement.
- Per programma kunt u op de tegel financiën het overzicht van baten en lasten zien. Door op de knop “vergelijk saldo” onder deze tabel te klikken ziet u de ontwikkeling vanuit de afgelopen periode tot nu. De tekstuele toelichting vindt u onder de tabellen.
- Mogelijke vragen zijn: Welke financiële en beleidsmatige wijzigingen worden voorgesteld? Zijn dit noodzakelijke correcties of beleidskeuzes? Zitten er opvallende bezuinigingen in?

Weerstandsvermogen en risico's

- Het [weerstandsvermogen](#) heeft zich positief ontwikkeld en zit net onder de norm van 1. De hieraan ten grondslag liggende risico-inschatting is van groot belang, zie hiervoor de tabel onder [risico's](#). Door op de pull-down aan het einde van de regel te klikken krijgt u een uitleg over de inschatting van het betreffende risico.

EMU-saldo en netto-schuldquote

- De tabel [EMU-saldo en netto schuldquote](#) geeft snel inzicht in het exploitatiesaldo en een aantal mutaties op de balans. Hierin is een verslechtering te zien ten opzichte van de begroting. Dit is naast een aantal andere parameters te zien in de tabel “[Ontwikkeling financiële kengetallen](#)”, waarbij de meeste parameters zich positief ontwikkelen.

Transparantie en toegankelijkheid

- Om uw taak als raadslid goed te kunnen vervullen is een transparante en toegankelijke Voorjaarsnota van belang.
- Mogelijk vragen zijn: Worden verschillen tussen begroting en realisatie/bijstelling voldoende uitgelegd? Is het met behulp van de interactieve tabellen mogelijk om snel de ontwikkeling per programma te volgen?

Programma's incl. voortgang beleidsdoelen

De volgende programma's zijn voor BWB van belang:

- [Beheer van de stad | Wat doet de gemeente?](#) (Buitenruimte, verantwoordelijk wethouders: Lansink-Bastemeijer en Zeegers)
- [Stedelijke ontwikkeling | Wat doet de gemeente?](#) (Bouwen, Wonen en Buitenruimte, verantwoordelijk wethouders: Zeegers, Lansink-Bastemeijer)
- [Bestaande stad | Wat doet de gemeente?](#) (Wonen en Buitenruimte, verantwoordelijk wethouders: Zeegers, Simons)
- De paragraaf [Grondbeleid | Wat doet de gemeente?](#) wordt bij Voorjaarsnota 2025 niet gewijzigd (Verantwoordelijk wethouder: Zeegers)

Beheer van de stad

De collegedoelelstelling is dat de gemeente zwerfafval en plaatsing van huisvuil naast afvalcontainers (naastplaatsingen) vermindert in de 20 wijken die het slechtst scoren. Doel in de huidige collegeperiode is een stijging van de CROW-score op naastplaatsingen en zwerfafval met gemiddeld 5 procentpunt over alle 20 wijken.

- Realisatie 2024: 80,59 % niveau B of hoger
- Begroting 2025: 83,86 % niveau B of hoger
- Realisatie per 1 april 2025: 80,83 % niveau B of hoger

Streefwaarde aan het einde van de collegeperiode is 84%. Daarmee blijft de voortgang vooralsnog achter op de target. Gevraagd kan worden hoe het doel kan worden behaald en tegen welke kosten.

Stedelijke ontwikkeling

Dit programma heeft twee college targets: meer groen en woningbouwproductie.

College target meer groen

- De doelstelling is dat er in deze collegeperiode 20 ha groen bijkomt, of de planvorming hiervoor wordt afgerond zodat de uitvoering ervan uiterlijk in 2026 start.
 - Realisatie 2024: 17,4 ha, waarvan 6,3 hectare als groene daken
 - Mijlpaal 2025: 15 ha
 - Realisatie t/m april 2025: Op dit moment zijn nog geen recentere cijfers bekend. In totaal is tot en met 2024 voor 17,4 ha vergroening toegevoegd.
- Gevraagd kan worden of en hoe het doel wordt behaald en tegen welke kosten.

College target woningbouwproductie

- Het doel van het college is om in deze collegeperiode te starten met de bouw van 12.500 tot 14.500 nieuwe woningen, waarvan 20% tot het sociale segment behoort en 35% tot het middensegment (uitgezonderd tijdelijke woningen).
 - Realisatie cumulatief 1 juli 2022 t/m 2024: 8.391 woningen
 - Realisatie cumulatief 1 jul 2022 t/m april 2025: 8.538, inclusief 87 flexwoningen
 - Van de 8.451 permante woningen is 28% in het sociale segment, 30% in het middensegment, 24% in het hogere segment en 13% in het topsegment. Van 5% van de gerealiseerde woningen is de prijscategorie onbekend.
- Gevraagd kan worden hoe het doel kan worden behaald en tegen welke kosten.

Erfpacht

- Binnen het programma Stedelijke ontwikkeling wordt een kasschuif voorgesteld van €11,2 mln in het kader van het Erfpachtproject.

Bestaande stad

- Onderdeel van het programma bestaande stad is de vastgoedportefeuille (wethouder Simons).
- In BOFV ligt het Raadsvoorstel over wijziging afschrijvingswijze maatschappelijk vastgoed [\[25bb002409\]](#) voor. Het raadsvoorstel heeft tot doel om te stimuleren dat gemeentelijk vastgoed duurzamer wordt ontwikkeld, door onder voorwaarden toe te staan dat investeringen in maatschappelijk vastgoed over een langere afschrijvingstermijn worden afgeschreven of een verwachte restwaarde van 10% krijgen toegekend.
- De methodiek hierachter is complex en de impact op het maatschappelijk vastgoed kan zowel financieel als praktisch groot zijn. In dat kader vindt bespreking in BOFV plaats op 3 juli bij de behandeling van de Voorjaarsnota. Vanwege de raakvlakken met vastgoed wordt het voorstel ook betrokken bij de bespreking in BWB.
- Op 24 juni heeft BOFV een technische sessie georganiseerd over dit onderwerp, waarbij ook de commissies ZWCS, BWB en COR waren uitgenodigd.

Inspreekmoment

Op [woensdag 25 juni 2025 is het inspreekmoment voor burgers, instellingen en wijkraden](#) over de concept-Voorjaarsnota 2025 in de Suze Groenewegzaal. Aanvang om 16.00 uur. Deadline voor het aanmelden voor het inspreekmoment is uiterlijk zondag 22 juni 2025.

Technische vragen en toezeggingen

De technische vragen worden op [vrijdag 27 juni 2025 voor 12.00 uur](#) beantwoord. Het college reageert in één integrale brief op nog openstaande vragen en toezeggingen die betrekking hebben op de concept-Voorjaarsnota 2024. Deze brief wordt op [woensdag 9 juli 2025 voor 16.00 uur](#) verstuurd. [Het gehele behandelproces is op de themapagina terug te lezen.](#)

Werkwijze met betrekking tot moties en amendementen:

Een amendement is een wijziging van het ontwerpbesluit. Waarbij het idee is dat het ontwerpbesluit dusdanig geamendeerd wordt zodat de strekking helder is en daarbij ook de relevante tabellen de programma's worden gewijzigd. Het aanpassen van het raadsbesluit wordt daarna zo snel mogelijk vormgegeven. Zie hiervoor de formats in de bijlage. Wilt u vooraf technisch advies inwinnen over een amendement of een motie, dan kunt u daartoe contact opnemen met de betreffende commissiegriffier. De commissiegriffiers zijn u hierbij graag van dienst.

Raadsbehandeling

Op dinsdag 15 juli 2025 vindt de raadsbehandeling plaats. De intentie is om de behandeling van de concept-Voorjaarsnota op één dag te laten plaatsvinden. De stemmingen over de moties en amendementen en de raadsvoorstellen zullen naar verwachting plaatsvinden op donderdag 17 juli 2025.

Bijlage 1 Format moties en amendementen met een financiële wijziging op het ontwerpbesluit in de P&C-cyclus

Ter voorbereiding op de concept-Voorjaarsnota treft u onderstaand technische informatie over financiële moties en amendementen en hoe u deze vorm moet geven. Zoals weergegeven in de artikelen 44 en 47 van [Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad 2025](#).

De commissiegriffiers zijn u graag van dienst bij het technisch adviseren over moties en amendementen. Als u hiervan gebruik wilt maken, dan is het verzoek om daar tijdig contact over op te nemen met de commissiegriffier.

Na de beraadslagingen wordt eerst over amendementen en daarna over moties gestemd. De stemvolgorde van de amendementen en de moties wordt bepaald op basis van volgorde van het moment van indienen en verstrekkendheid: bij twee moties/amendementen van gelijke strekking wordt er eerst gestemd over de meest verstrekkende motie/amendement.

Algemeen

- Amendementen dienen voor (balans neutrale) overhevelingen tussen programma's en wijzigen het ontwerpbesluit.
- Financiële moties betreffen één programma.
- Moties kunnen ook niet financieel zijn (bv verzoek om een plan/onderzoek in een bepaalde richting).
- Een motie betreft niet een concreet besluit en heeft geen directe juridische betekenis maar wel een politieke betekenis.

Technische vereisten amendement

- Noem de programma's en de bedragen. Geef hierbij aan hoe groot de verhoging (baten of lasten, niet beide) en verlaging van de (lasten of baten, niet beide) moet zijn.
- Een amendement dient dekkend te zijn (+ en – even groot).
- De dekking dient met deze wijziging in het alleen voorliggende ontwerpbesluit uitvoerbaar te zijn.

Technische vereisten financiële moties

- Geef concreet aan binnen welk programma, product of activiteit het budget dient te worden verhoogd en waar het budget precies binnen hetzelfde programma dient te worden verlaagd (de dekking). Met concrete bedragen.
- Dit dient dekkend te zijn.
- De dekking dient uitvoerbaar te zijn.

FORMAT AMENDEMENT

Ieder raadslid heeft het wettelijke recht om een amendement in te dienen, werkwijze conform artikel 47 van het reglement van orde van de gemeenteraad van Rotterdam 2025. Een amendement is een voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbesluit, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen.

Raadsvergadering d.d.:	
Onderwerp/Agendapunt:	
Besluit de voorjaarsnota als volgt te wijzigen:	<u>Technische vereisten financieel amendement</u> • Noem de programma's en de bedragen. Geef hierbij aan hoe groot de verhoging (baten of lasten, niet beide) en verlaging van de (lasten of batens, niet beide) moet zijn. • Een amendement dient dekkend te zijn (+ en – even groot). • De dekking dient met deze wijziging in het alleen voorliggende ontwerpbesluit uitvoerbaar te zijn.
Toelichting:	
Ondertekening en naam: (art 47 RvO: één naam is verplicht)	

FORMAT (FINANCIELE) MOTIE

Ieder raadslid heeft het wettelijke recht om moties in te dienen, werkwijze conform artikel 44 van het reglement van orde van de gemeenteraad van Rotterdam 2025. Een motie is een korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken. Wijze van indienen van een motie: Een motie moet ter vergadering, om in behandeling genomen te kunnen worden, schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend na een duiding in de vergadering.

Raadsvergadering d.d.:	
Onderwerp/Agendapunt	
De gemeenteraad van Rotterdam, gehoord de beraadslaging, - overwegende - van oordeel dat* - van mening dat* * Keuze maken	
De gemeenteraad: - verzoekt het college van b&w* - roept het college van b&w op* - dringt aan* - spreekt uit* - nodigt uit* - constateert* en gaat over tot de orde van de dag. * Keuze maken	<u>Technische vereisten financiële moties</u> • Geef concreet aan binnen welk programma, product of activiteit het budget dient te worden verhoogd en waar het budget precies binnen ditzelfde programma dient te worden verlaagd (de dekking). Met concrete bedragen. • Dit dient dekkend te zijn. • De dekking dient uitvoerbaar te zijn.
Ondertekening en naam: (art 44 RvO: één naam is verplicht)	